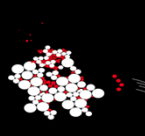

UNIVERSITY OF TWENTE.

Aan de slag met formatief toetsen in de klas

Kim Schildkamp, k.schildkamp@utwente.nl
 Project InformED, m.m.v. Christel Wolterinck, Cindy Poortman,
 Jitske de Vries, Adrie Visscher (UT), Jeroen van Merriënboer (UM)

1

FORMATIEF TOETSEN

Op #1:
 Jongen (10) over toetsen:
 volgens mij is de toets
 vooral voor de juf, zodat ze
 weet wat ze de volgende
 keer beter uit moet leggen.

**OM
DENKEN**

Omdenken Top 10 2013

UNIVERSITY OF TWENTE.

2

LEERDOELEN

De deelnemers:

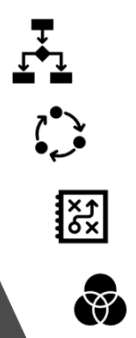
- Hebben inzicht in het concept formatief toetsen
- Krijgen inzicht in hoe formatief toetsen is in te zetten in de praktijk
- Kunnen verschillende mogelijkheden benoemen om leerdoelen en succescriteria te delen met leerlingen

UNIVERSITY OF TWENTE. UNIVERSITEIT TWENTE.

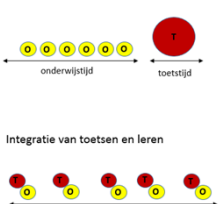
3

Theoretische kaders

4

BALANS.....
 ER WORDT (TE) VEEL GETOETST!

Formatief toetsen heeft als doel informatie te geven aan de docent en leerlingen over de mate waarin de stof al wel of niet beheerst wordt. Deze informatie kan worden gebruikt als feedback om het leerproces waar nodig bij te sturen

Toetsen als startpunt van leren!

UNIVERSITEIT TWENTE.

5

FORMATIEF TOETSEN: DEFINITIE

- Definitie: het gebruik van toetsen om informatie te verkrijgen over het onderwijsleerproces om hier sturing aan te geven (Bennett, 2011; Black & Wiliam, 2009).
- Waarom belangrijk: kan leiden tot betere leerresultaten leerlingen (Bennett, 2011; Black & Wiliam, 2009).
- Feedback speelt cruciale rol (Sadler, 1989; Van der Kleij, Vermeulen, Schildkamp & Eggen, 2015).

UNIVERSITEIT TWENTE.

6

FORMATIEF VERSUS SUMMATIEF

Formatief toetsen is als de kok de soep proeft:
Gericht op de voortgang en ontwikkeling; moet er nog wat aan de soep worden toegevoegd?

Summatief toetsen is als de klant de soep proeft:
Gericht op het toekennen van een oordeel; is de soep van voldoende kwaliteit?

UNIVERSITEIT TWENTE

7

MODELLEN VOOR FORMATIEF TOETSEN

- Er zijn veel modellen voor formatief toetsen
- Wij bespreken er hier twee
 - 3 vragen en 5 strategieën model van Black & William (2009) (William, 2011)
 - Formatieve toetscyclus, met 5 fasen (Gulikers & Baartman, 2017)

UNIVERSITEIT TWENTE

8

	waar werkt de leerling naar toe?	waar staat de leerling nu?	hoe komt de leerling naar de gewenste situatie?
	FEEDUP	FEEDBACK	FEEDFORWARD
docent	Verhelderen van leerdoelen en delen van criteria voor succes	Verzamelen van bewijs over het leren van leerlingen (toetsing)	Terugkoppeling geven gericht op verder leren
medeleerling	Begrijpen en delen van leerdoelen en criteria	Activeren van leerlingen als belangrijke informatiebronnen voor elkaar (peer-assessment)	
leerling	Begrijpen van leerdoelen en criteria	Activeren van leerlingen in het stimuleren van eigenaarschap over het eigen leren (self-assessment)	

Op basis van Black & William (2008) en William (2011)

UNIVERSITEIT TWENTE

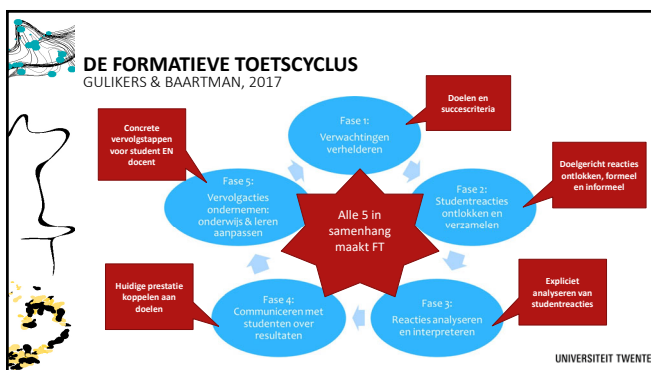
9

ÉÉN GROOT IDEE!

	Waar werkt de leerling naar toe?	Waar staat de leerling nu?	Hoe komt de leerling naar de gewenste situatie?
Docent	Bewijs verzamelen over het leren van leerlingen en op basis hiervan de dagelijkse lespraktijk aanpassen om tegemoet te komen aan de behoefte van leerlingen.		
Mede-leerling			
Leerling			

Op basis van Black & William (2008) en William (2011)

10

11

OPDRACHT

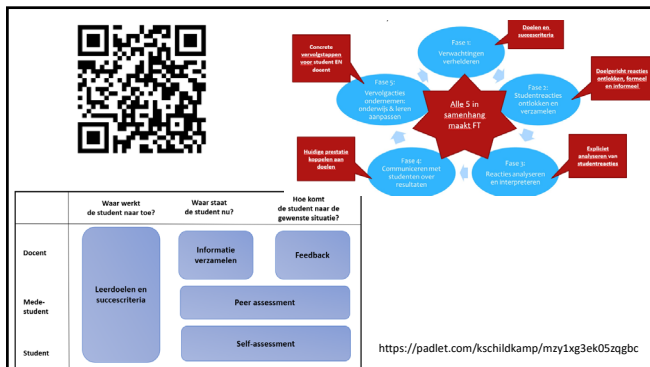
Vergelijk de twee modellen met elkaar:

1. Wat zijn overeenkomsten?
2. Wat zijn verschillen?
3. Welk model voorkeur en waarom?

Ga naar (of gebruik de QR code):
<https://padlet.com/kschildkamp/mzy1xg3ek05zgbc>

UNIVERSITEIT TWENTE

12

13

14

PRAKTIJK
SCHRIJVEN VAN EEN PRACTICUMVERSLAG

Feed up: waar werk ik naartoe?

Laat leerlingen een indeling maken van hoge kwaliteit naar lage kwaliteit

Welke kenmerken voor succes herkennen de leerlingen?

Samen een neus voor kwaliteit ontwikkelen!

15

PRAKTIJK
SCHRIJVEN VAN EEN PRACTICUMVERSLAG

Feed back: waar sta ik nu?

Laat leerlingen elkaars werk voorzien van feedback.

Gebruik hiervoor de samen opgestelde succescriteria.

16

PRAKTIJK
SCHRIJVEN VAN EEN PRACTICUMVERSLAG

Feed forward: hoe kom ik op mijn gewenste niveau?

Leerlingen bespreken feedback met peers

Practicumverslag krijgt een verbeterslag op basis van ontvangen feedback

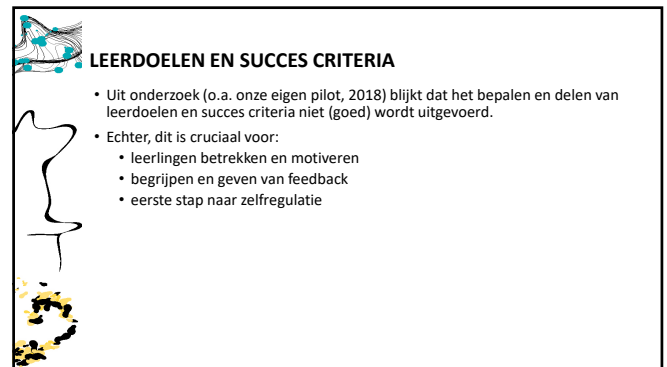
17

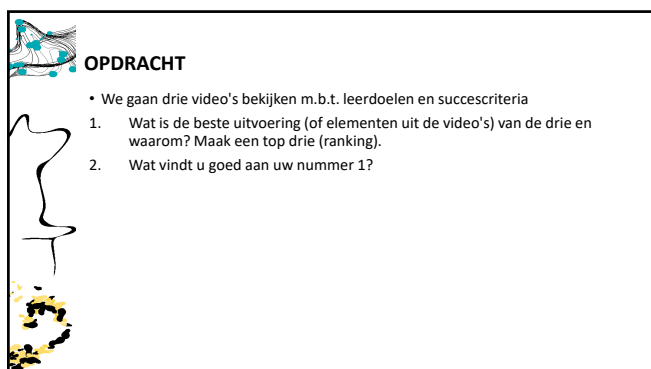
18

19

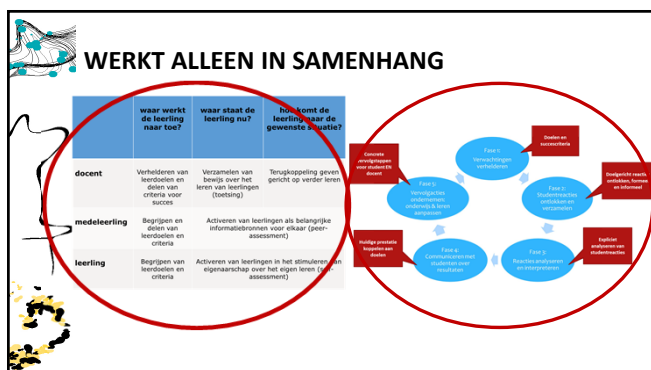
20

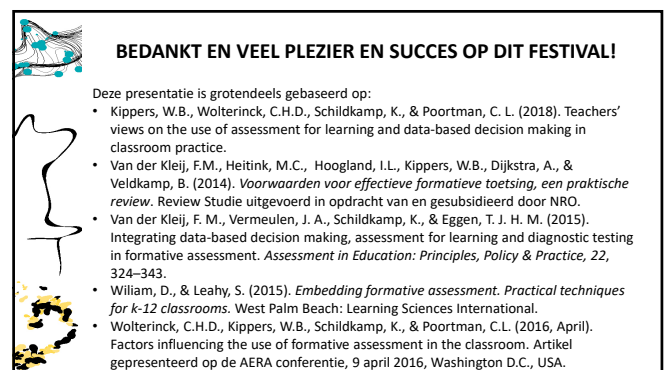
21

22

23

24